

29.9.2003

Oikeusministeriö

OM:n lausuntopyyntö 21.7.2003

1. 10. 2003

ad 35 41, 1002
OM 027:00/2002**LAUSUNTO TYÖRYHMÄN MIETINNÖSTÄ RIKESAKKOMENETTELYN
YKSINKERTAISTAMISEKSI AUTOMAATTISESSA LIIKENNEVALVON-
NASSA**

Pyydettynä lausuntonaan oikeusministeriön asettaman työryhmän mietinnöstä rikesakkomennettelyn yksinkertaistamiseksi automaattisessa liikennevalvonnassa valtiovarainministeriö esittää seuraavaa.

Työryhmän toimeksiannon taustalla on valtioneuvoston 18.1.2001 tekemä periaatepäätös tieliikenteen turvallisuuden parantamiseksi.

Työryhmä ehdottaa mietinnössään rikesakkomennettelystä annettua lakia muutettavaksi siten, että ajoneuvoa pysäyttämättä havaituista ylinopeusrikkomuksista sekä liikennemerkkien vastaisesta joukkoliikennekaistalla ajosta määrätty rikesakko voitaisiin antaa ajoneuvon rekisteriin merkitylle omistajalle tai haltijalle ilman, että rikkomukseen käytetyn ajoneuvon kuljettajaa on selvitetty. Tiedoksianto voisi tapahtua postitse tavallisella kirjeellä ajoneuvorekisteristä ilmenevään osoitteeseen, minkä jälkeen rikkomukseen syyttömän olisi vastustettava rikesakkoa määräajassa. Työryhmä ehdottaa myös poliisilain teknistä valvontaa koskevien säännösten tarkistamista siten, että ne nykyistä paremmin soveltuisivat automaattiseen liikennevalvontaan. Lisäksi mietinnössä ehdotetaan ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun asetuksen muuttamista siten, että silloin, kun ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja tai haltija ei ole luonnollinen henkilö, rekisteriin olisi ilmoitettava merkittäväksi luonnollinen henkilö, joka on ajoneuvon pääasiallinen käyttäjä tai jolla on tiedot ajoneuvoa käyttävistä henkilöistä. Mietinnössä on myös selvitetty mahdollisuuksia siirtää automaattiseen liikennevalvontaan liittyviä tehtäviä poliisilta kunnille.

Valtiovarainministeriö pitää kannatettavana työryhmän yleistä tavoitetta liikenneturvallisuuden parantamiseksi siten, että ehdotuksen mukaisesti automaattisella liikennevalvonnalla puututaan ylinopeuksiin ja liikennemerkkien vastaiseen ajoon. Valtiovarainministeriö katsoo, että automaattinen liikennevalvonta yhdessä rikesakkomennettelyn yksinkertaistamisen kanssa mahdollistaa edellä mainittuihin liikenne rikkomuksiin puuttumisen ja niistä langetettavien seuraamusten toimeenpanon nykyistä tehokkaammalla tavalla. Työryhmän näkemystä poliisin tehtävien vähenemisestä näiltä osin voidaan pitää perusteltuna, joskin poliisin vapautuvia voimavaroja olisi ollut suotavaa selvittää yksityiskohtaisemmin.

Vapautuvien poliisiresurssien osalta valtiovarainministeriö pitää tärkeänä myös sitä, että valmisteltaessa samanaikaisesti saman toimialan henkilöstöresurssien tarpeeseen vaikuttavia lakimuutoksia ehdotuksissa kiinnitettäisiin huomiota ja arvioitaisiin mahdollisuuksia kohdentaa henkilöstövoimavaroja uudelleen toimialan sisällä. Rikesak-

komenettelyn yksinkertaistamisen osalta tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että ehdotuksen myötä vapautuvia poliisitoimen voimavaroja voitaneen liikenneturvallisuuden valvonnan lisäksi kohdentaa myös muihin turvallisuusintresseihin.

Taloudellisten vaikutusten arvioinnin lähtökohdaksi työryhmä on ottanut aiemmin mainitun valtioneuvoston 18.1.2001 tekemän periaatepäätöksen tieliikenteen turvallisuuden parantamiseksi. Valtiovarainministeriö korostaa, että periaatepäätöksen mukaiset toimenpiteet tulee kaikissa tapauksissa toteuttaa valtiontalouden vuosille 2004-2007 hyväksytyjen kehysten puitteissa.

Käytännössä työryhmän tavoite merkitsee liikenteen automaattivalvonnan lisäämistä kaksinkertaiseksi nykyiseen verrattuna, jolloin automaattivalvonnan piirissä olisi yhteensä 800 kilometriä päätieverkosta vuoteen 2005 mennessä ja josta aiheutuisi investointikustannuksina 4,4 miljoonaa euroa. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että kun muun muassa valvontakohteisiin liittyvien kustannusten osalta on kyse kahden hallinnonalan (SM ja LVM) välisestä sopimuksenvaraisesta kustannusjaosta, tulee mahdolliset lisäkustannukset yhteensovittaa molempien hallinnonalojen kehysten puitteissa.

Taloudellisten vaikutusten arviointiin liittyen valtiovarainministeriö olisi pitänyt myös suotavana sitä, että työryhmä olisi esittänyt selkeän arvion ehdotuksen vaikutuksista rikesakkokertymään siitä huolimatta, vaikka uudistuksen tavoitteena ei perustelluista syistä olekaan rikesakkotulojen lisääminen.

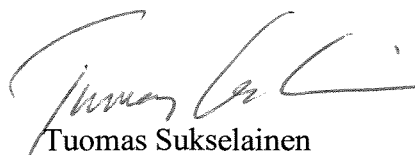
Mietinnössään työryhmä myös tiedusteli asian jatkovalmistelua varten sisäasiainministeriön kuntaosaston, Kuntaliiton, Tiehallinnon sekä yli 30 000 asukkaan kaupunkien näkemyksiä siitä, että automaattiseen liikennevalvontaan ja uuteen rikesakkojen menettelyyn liittyviä tehtäviä siirrettäisiin poliisilta tienpitäjille, joilla tässä tarkoitetaan kuntia ja Tiehallintoa. Käytännössä vastauksissa poikkeuksetta katsottiin, ettei kunnille tule asettaa uusia lakisääteisiä tehtäviä. Myöskään Tiehallinto ei kannattanut ajatusta, että sille siirrettäisiin liikennevalvontatehtäviä. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan työryhmä on päätenyt omassa selvityksessään ja saamiensa vastausten perusteella oikeaan johtopäätökseen siinä, ettei se tässä yhteydessä esitä liikennevalvontatehtävien siirtämistä poliisilta muille.

Valtiosihteeri
kansliapäällikkönä

Raimo Sailas

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö

Tuomas Sukselainen

TIEDOKSI
Erityisavustajat
Henkilöstöosasto